

X 83.

1371 augusti 24.

Stockholm.

Konung Håkan skänker Peter (Alexandersson) i Börön (i Lockne socken) och dennes arvingar till evärdlig ägo jord i Våge i Lockne socken, varvid skatt skall erläggas efter sex mäns prövning, och därtill en tredjedel av (För)Berg i Revsunds socken, gammal skattejord, samt förbjuder sina fogdar och ombudsmän att handla emot detta brevets bestämmelser.

Orig. på perg. (21,4 × 10,1 cm; 8 rader), Heimbygdas dep. i Östersunds landsarkiv. — Handstilen återfinnes även i DS X 84 av samma datum. Dessa båda brev äro fastsydda vid varandra i nedre marginalerna; dessutom uppvisar föreliggande dokument till vänster i nedre marginalen tre skåror, genom vilka möjligen ett tredje brev sigillremsa varit dragen.

Tryckt: E. Bull, Jemtland og Norge (1927) s. 105; P. Persson, Lockne socken (1930) s. 110; Jämtlands och Härjedalens Dipl. I (1943), s. 115 nr 100.

Om skattläggning av nyupptagen jord i Jämtland jfr N. Ahnlund, Jämtlands och Härjedalens historia I (1948), s. 447.

Jfr konung Håkans brev av samma datum (DS X 84) och 1372 14/4 (DS X 163).

Wj hakon medh gudz nadh Swerikes ok Noregis konnunger helsom allom thetta breff høra eller see medh gudhi [,] kungørinde jther at wj hawm giwit ok vnt pether j berø jordher som swa heta waghā j loftene soken [,] ¹-som sex men konna prēwa^a at aff hinna^b ma gange os j skat⁻¹ til ewerdelika egha ok hans arwingom [,] ok swa thrio^c delin aff bærgħ j refsunda soken ok til ewerdelika eghæ vnder gamplin skat [,] thi forbiudhum wj hwariom mannæ^d foghdom ok vmbodz mannom hannum hindra eller quælio mote thessa waro brewe swa frampt j wilin elska war nadh ok hylla [,] Scripta stokholmis anno dominij M ccc lxx primo die beatj bartholomej apostolj Sub secreto nostro apposito presentibus impendentj

Den ur brevet skurna remsan med sigillet bortsliten.

^a D. v. s. prōwa. ^b D. v. s. henna. ^c Härefter spatium vid reva i pergamentet. ^d mannæ ms.

¹⁻¹ Jfr drottning Doroteas brev 1471 12/7 om uppodling av ödejordar (= Dipl. Norv. XIV, nr 112, s. 89): oss ok kronene ther aff reth skath aff giffwe effter sex dandementz sigilse ther i landeth.

X 84.

1371 augusti 24.

Stockholm.

Konung Håkan stadfäster sin rådgivares, riddaren Narve Ingevaldssons, brev för Peter (Alexandersson) i Börön på skattegodset och förbjuder alla och envar att hindra Peter och hans arvingar emot detta brevets bestämmelser.

Orig. på perg. (21,3 × 9,2 cm; 8 rader), Heimbygdas dep. i Östersunds landsarkiv. — Handstilen återfinnes även i DS X 83 av samma datum. Dessa båda brev äro fastsydda vid varandra i nedre marginalerna.

Tryckt: P. Persson, Lockne socken (1930) s. 110—111; Jämtlands och Härjedalens Dipl. I (1943), s. 115 f. nr 101. E. Bull, Jemtland og Norge (1927) s. 105.

Jfr konung Håkans brev av samma datum (DS X 83) och 1372 14/4 (DS X 163).

Wj hakon medh gudz nadh Swerikes ok Noregis konnunger helsom allom thetta breff høra eller see medh gudhi [,] kungør[i]nde^a jther at wj stadfestum thetta breff som war elskælikom Radhgiware herra narwæ ingewalsson riddara hawær giwæt pether j berø som ludher wm thet godz som^b hether swa at han skal thet frellika¹ nyuta ok ewerdelika egha ok hans erwingge

epfter han medh swa skel · han skal ther wt aff giwa gamlen skat ok fornen / thi forbiudhum wj hwariom mannæ vnder war nadh hanom Hindra eller hans arwinge moot thesso waro brewe / som skriwit war^c j stokholm^d Anno dominj M^o ccc^o lxx primo Die beatj bartholomej apostolj sub secreto nostro apposito presentibus impendentj

Den ur brevet skurna remsan med sigillet bortslopen.

^a Jfr DS X 83, kungørnde ms. ^b Rasur ms, av annan senare hand ifylld borone (d. v. s. Börön?), i Broc-mans Dipl. IV, Acq. Nov. II: 3 (VHAA:s dep. i Sv. Riksark.) läst Empne. ^c Över raden ms. ^d Över bokstäverna hol överflödigt abbreviaturstreck ms. ¹ D. v. s. fridhlika.

X 85.

1371 augusti 24.

Stockholm.

Riddaren Lek Ofradsson pantsätter för 200 lödiga mark till riddaren Erik Kättilsson, Sveriges marsk, alla sina fäderne- och modernegods i Västergötland, nämligen i Kinne härad 1 gård i Västby i Hovby socken, 2 gårdar i kyrkbyn (i samma socken), 4 gårdar i Östby (socken) i kyrkbyn, 1 gård i Filsbäck i Säware socken; i Als härad 1 gård i Trässberg, 1 gård i Lovene; i Vartofta härad 1 gård i Tjuvatorp i (Kungs)lena socken; i Gudhems härad 1 gård i Tåstorp (?), 1 gård i Tovarp, 1 gård i Skånum; i Ås härad 1 gård i Hällstad(s socken) i kyrkbyn, 2 gårdar i Torbjörntorp, 1 kvarn Dalum i Dalums socken.

Om brevetställaren ej inlöser panten senast pingstdagen om tre år (1374 21/5) i silver, guld, järn, koppar, smör, hudar eller oskuret kläde, såsom köpmän pläga betala varandra, skall den övergå i panthavarens och hans arvingars ägo.

Brevet beseglas av bl. a. riddarna Erengisle (Sunesson) jarl, Sten Bengtsson, Erik Karlsson, väpnarna Bo Jonsson, Ulf Jonsson, Finvid Finvidsson och av utfärdaren.

Avskrift på perg. i vidimation 1402 6—8/7 (SD 206), Sv. Riksark. (= RPB 1004), med delvis (av hett vax?) skadad text.

Tryckt: A. W. Gadolin, Pantsättning af jord (1909) s. 274, nr 27.

Jfr det likartade pantebrevet på samma gods 1371 1/6 Nyköping (DS X 58).

Uppgifterna i föreliggande brev om i vilka häradere Säware socken samt gårdarna Tovarp och Skånum ingå äro felaktiga; se utredning av godsens dätida och nuvarande socken- och häradstillhörighet vid DS X 58.

S. Engström, Bo Jonsson I (1935) s. 178 not 268; H. Jungner, Gudinnan Frigg och Als härad (1922) s. 90.

Thet see allom mannom witerlekit thet jak leek ofradzson Riddare bekænnis medh thæssos mino nærwarande opno breffue mik hawa panthsæth hedherlekom riddara herra erik kætillsyne riddara^a ok swerikis marsk alt mith godz ther jak hawer ærfftt æpter fadher ok modher ther ligger i westragötlande [,] swa som ær j gaardh i wesby j hoby sokn [,] ij gardha j kirkiobynom [,] iiij gardha j øsby i kirkiobynom / en gardh i fylsbæk j sæwara sokn j kinda hæredh [,] en gardh^b i træsbergh [,] en gaardh j lowale^c j aalshæredh [,] en gardh j thiuwathørp j lena sokn j wartopta hæredh [,] en gardh j tholfsthørp [,] en gardh i towathørp [,] en gardh i skaneem j gudhems hæredh / en [gardh]^d i hælfstadum j kirkiobynom [,] ij gardha j thørbyørnathørp medh enne qwærn som heter daleem j aashæredh j dalem ssokn medh allom tillaghom som ther tilligger medh aker ok ængh skoghom ok fiske wathnom j watho ok j thørro j ængo wndan takno [,] fore tw hundra[d]ha^e lødhogha mark sylffs / swa medh skæl [:] om jak løse thet æy j geen om pingizdagha nw næst æpter komber om thry aar j sølff j guld j jærn j koper i smør j hudher j oskorno klædhe som en køpman ma androm ffulth medh göra [,] tha skal thet sama godz gaa wndan mik ok minom ærwingiom wnder fornæmpda herra erik ok hans ærwingia æwerdhelika til eghe [;]